

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑ

Μουσειακή Αγωγή

Μπιλιούρη Αργυρή
ΠΕ70

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, η εκπαίδευση έχει ως σκοπό την ηθική, πνευματική επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής τους συνείδησης και της διάπλασής τους ως ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες.

Έτσι σκοπός της εκπαίδευσης είναι να συμβάλλει στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών ώστε να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν αρμονικά στην κοινωνία.

Ειδικότεροι στόχοι των αναλυτικών προγραμμάτων των μαθημάτων καθορίζονται ότι είναι η απόκτηση κοινωνικής ταυτότητας και συνείδησης, η καλλιέργεια και η αρμονική ανάπτυξη του πνεύματος και του σώματος, η ανάπτυξη κριτικής σκέψης, η κατανόηση της σημασίας της τέχνης, της επιστήμης και της τεχνολογίας, η εκτίμηση και η σωστή χρήση των αγαθών του σύγχρονου πολιτισμού και της λαϊκής παράδοσης, η ανάπτυξη πνεύματος, φιλίας και συνεργασίας με όλους τους λαούς της γης.

Μέρος αυτών των στόχων μπορεί να καλυφθεί ικανοποιητικά από τη στοχοθεσία επιμέρους μαθημάτων και ιδιαίτερα της Ιστορίας. Η επίσκεψη σε ένα αρχαιολογικό χώρο ή μουσείο πρέπει να οργανωθεί έτσι ώστε να έχει άμεση σχέση με το γενικότερο σκοπό και τους ειδικότερους στόχους του μαθήματος και να αποτελεί μέσο για τη βελτίωση και ολοκλήρωση της διδασκαλίας και συμπλήρωμα των γνώσεων που παρέχονται στο σχολείο, να διδάξει γεγονότα, να προκαλέσει ενδιαφέρον και να ενθαρρύνει την επαφή μεταξύ των παιδιών και του πολιτισμού.

Οι στόχοι μιας επίσκεψης πρέπει να είναι η απόκτηση γνώσεων με ανακαλυπτικές και βιωματικές μεθόδους, η κατανόηση αυτού που διαπραγματεύονται με δημιουργικές δραστηριότητες, η ανάπτυξη δεξιοτήτων, η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης, του προβληματισμού, της φαντασίας και του αισθητικού κριτηρίου.

Ο εκπαιδευτικός πρέπει να εκμεταλλεύεται τα ερεθίσματα που του προσφέρει η περιοχή που ζει και να τα αξιοποιεί κατάλληλα.

Για να υπάρξει όμως ουσιαστικό αποτέλεσμα απαιτείται η καλή προετοιμασία του εκπαιδευτικού, η θετική στάση του και ο ενθουσιασμός για τα οφέλη της επίσκεψης, εμπειριστατωμένη πληροφόρηση για το αντικείμενο και προγραμματισμός, βασισμένα σε παιδαγωγικές αρχές και διαδικασίες μάθησης, ώστε τα παιδιά προετοιμασμένα, ενημερωμένα και με ενδιαφέρον, να συμμετάσχουν σε ένα εποικοδομητικό πρόγραμμα.

Προτεινόμενο θέμα επίσκεψης είναι η ΟΛΥΜΠΙΑ, Αρχαιολογικός χώρος και Μουσείο. Στόχος είναι η γνώση του παρελθόντος και τη σχέση του με τη διαμόρφωση του παρόντος, την ευαισθητοποίηση των μαθητών προς τον πολιτισμό, την εξοικείωση με τα δημιουργήματα του παρελθόντος, την πληροφόρηση για πολιτιστικούς χώρους και ειδικότερα τη γνωριμία με το πολιτισμικό και χωροταξικό πλαίσιο, που αναπτύχθηκαν ιερά και αγώνες (προαιρετικά συζητούμε τη σχέση των αρχαίων ολυμπιακών αγώνων με τους σημερινούς αγώνες), εμβαθύνουμε στη γνώση και στη σφαιρική προσέγγιση της κι όλα αυτά μέσα από την παρατήρηση, την αναζήτηση και τη συζήτηση, την ανάπτυξη των αισθήσεων, της δημιουργικότητας, της κριτικής σκέψης και της αυτοκριτικής.

Οι στόχοι, κοινωνικοί, συναισθηματικοί και γνωστικοί, που μπορούμε να θέσουμε είναι:

- ☞ Εξοικείωση με την πολιτιστική μας κληρονομιά
- ☞ Σεβασμός της πολιτιστικής κληρονομιάς και καλλιέργεια υπευθυνότητας για αυτήν.
- ☞ Άμεση επαφή με το χώρο που γράφτηκε ιστορία.
- ☞ Κινητοποίηση και ικανοποίηση της περιέργειας για τον κόσμο.
- ☞ Γνωριμία με το χώρο του μουσείου, ώστε να γίνει οικείος χώρος αναζήτησης και προβληματισμού.
- ☞ Κατανόηση της αξίας ενός καλλιτεχνήματος.
- ☞ Καλλιέργεια της παρατηρητικότητας, της μνήμης, της φαντασίας.
- ☞ Ανάπτυξη των ατομικών δεξιοτήτων, αυτενέργειας και προσωπικής δημιουργίας.
- ☞ Διαμόρφωση ολοκληρωμένης προσωπικότητας, προβληματισμένης και ευαισθητοποιημένης για τον περιβάλλοντα κόσμο

✿ Καλλιέργεια των ψυχοσυναισθηματικών του δυνατοτήτων, εμπλουτισμός του συναισθηματικού του κόσμου και εμφόρηση από υψηλά ιδανικά.

✿ Αυτο-ολοκλήρωση και κινητοποίηση ώστε να γίνει ο ίδιος ο μαθητής δημιουργός πολιτισμού.

Επιτυγχάνουμε ώστε ο μαθητής να:

- ✗ Ανακαλεί τις γνώσεις και τις συνδέει με αυτά που βιώνει.
- ✗ Διευρύνει την προϋπάρχουσα γνώση
- ✗ Συνδέει την εγκυκλοπαιδική γνώση με την πραγματικότητα βιωματικά
- ✗ Αποθηκεύει εύκολα χρονολογίες, γεγονότα, πρόσωπα, κτίρια
- ✗ Γνωρίζει την ιστορικότητα των αντικειμένων και τη σχέση τους με τις κοινωνικές, πολιτικές ή πολιτιστικές εξελίξεις.
- ✗ Αναγνωρίζει την αξία των αντικειμένων διαχρονικά
- ✗ Κατηγοριοποιεί, ταξινομεί, επισημαίνει ομοιότητες και διαφορές στα αντικείμενα της συλλογής του μουσείου
- ✗ Αναπτύσσει τις μεταγνωστικές του ικανότητες
- ✗ Συνειδητοποιεί την αξία του χώρου, την εποχή της ακμής του και στο παρόν
- ✗ Αποκτά αυτοπεποίθηση ώστε να μεταδώσει τις εμπειρίες του και τα συναισθήματά του
- ✗ Αποκτά κριτήριο αξιολόγησης ενός αρχαιολογικού χώρου, ενός μουσείου, της συλλογής ενός μουσείου και τα συγκρίνει με άλλα αντίστοιχα
- ✗ Αναγνωρίζει την αξία ενός αρχαιολογικού χώρου ή ενός μουσείου.

Πριν την επίσκεψη

◆ Πρώτο βήμα είναι να επισκεφθεί ο εκπαιδευτικός το χώρο για να διαμορφώσει προσωπική άποψη κι αν αυτό δεν είναι εφικτό, να επικοινωνήσουμε με τους υπεύθυνους ώστε να ενημερωθούμε, για τα προγράμματα, που τυχόν εφαρμόζονται εκεί, τα εκθέματα του μουσείου, να πληροφορηθεί για τη διαμόρφωση του χώρου, ώστε να φροντίσουμε για την ασφάλεια των παιδιών και να προγραμματίσει το χρόνο της επίσκεψης. Η πληροφόρηση μέσω διαδικτύου επίσης είναι μια εύκολη λύση.

◆ Αφού συγκεντρώσουμε το υλικό για την επίσκεψη, είτε αυτό είναι στα πλαίσια του μαθήματος της Ιστορίας, είτε γιατί έχει επιλεγεί σαν διδακτική επίσκεψη που υποστηρίζει κάποιο άλλο μάθημα, προΐδεάζουμε τους μαθητές. Διαβάζουμε στους μαθητές ένα μύθο της περιοχής, μια ιστορία σχετική με το θέμα, από λογοτεχνικά ή ιστορικά κείμενα, μία ιστορία δικής μας έμπνευσης, ένα δημοσιευμένο άρθρο και εισάγουμε τους μαθητές στο σκοπό της επίσκεψης.

◆ Ζητάμε από τους μαθητές να συγκεντρώσουν, από το σπίτι τους, τη βιβλιοθήκη του σχολείου ή όπου αλλού νομίζουν, βιβλία και υλικό (εικόνες, slides, αγάλματα) σχετικό με την επίσκεψή μας. Φτιάχνουμε έτσι μια γωνιά Μουσείου. Αξιοποιούμε έτσι το υλικό, που έφεραν τα παιδιά, εντάσσουμε και το δικό μας και δημιουργούμε κλίμα περιέργειας και αναζήτησης. Προβάλλοντας τα slides, δείχνοντας τις εικόνες και δίνοντας στα αγάλματα ονόματα, εισάγουμε τους μαθητές με ενδιαφέρον τρόπο στο λεξιλόγιο-την ορολογία-το πνεύμα αυτών που θα συναντήσουν.

Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι ανάλογα με την ηλικία των μαθητών ενεργούμε διαφορετικά, από πλευράς ποσότητας εννοιών αλλά και τρόπου προσέγγισης για κάθε ηλικία, έχοντας υπόψη ότι όλα μπορούμε να τα διδάξουμε στους μαθητές αρκεί να σεβόμαστε το γνωστικό τους επίπεδο.

Στις πρώτες τάξεις του δημοτικού με παιγνιώδη τρόπο θα προσπαθήσουμε να δώσουμε βασικές έννοιες, στην Τρίτη και Τετάρτη τάξη, μπορούμε να επεκταθούμε περισσότερο βασισμένοι σε μυθολογικά, ιστορικά στοιχεία και στις μεγάλες τάξεις, θα κινήσουμε εκτός από την παρατηρητικότητα και την έκφραση, την κριτική και δημιουργική σκέψη .

Βέβαια αυτά που προτείνονται για τις μικρές τάξεις μπορούμε να τα εφαρμόσουμε και σε μεγαλύτερες. Οι δραστηριότητες με τις οποίες προσπαθούμε να εξάψουμε το ενδιαφέρον άπτονται πολλών δεξιοτήτων. Ανάπτυξη της φαντασίας και της δημιουργικότητας, καλλιέργεια των συνειρμών, της κίνησης, του τραγουδιού, της απαγγελίας, της ζωγραφικής, των κατασκευών, της προφορικής έκφρασης και του γραπτού λόγου, της διήγησης, της ηθοποιίας, της

συνεργασίας και της ομαδικότητας, της υπευθυνότητας, της οργάνωσης και της παρουσίασης εργασιών.

Προτεινόμενες δραστηριότητες

Υ Λ Ι Ο Π Α Μ Ο λ μ α π υ ί

(Θεατρικό έκφραση – Κατασκευές – Ζωγραφική - Γραπτή έκφραση - Παιχνίδια – Αντιστοιχίσεις – Ομαδοποιήσεις)

Α' - Β' τάξη:

Κόβουμε γράμματα από εφημερίδες και τους τα δίνουμε κόβοντας και κολλώντας να συνθέσουν τη λέξη ΟΛΥΜΠΙΑ (Εργασία 2)

- Δύο κυρίες μιλούν και λένε για την επίσκεψη στο μουσείο κάνοντας υποθέσεις για τα εκθέματα.
- Παίζουν τα αγάλματα, διαλέγοντας από φωτογραφίες αυτό που παρουσιάζουν.
- Ράβουν τους μανδύες των Ελλανοδικών, που θα χρειαστούν κατά την επίσκεψη .
- Ζωγραφίζουν σε ένα φύλλο, χωρισμένο στα δύο, στη μία μεριά έναν κύλικα και στην άλλη ένα σημερινό ποτήρι. Οι ιδέες, που μπορούν να εφαρμοστούν, μπορούν να είναι τόσες όσες, η φαντασία των παιδιών γεννήσει. Αντιπαραθέτουν και συγκρίνουν τις χρονικές εποχές που μας ενδιαφέρουν..

Γ' - Δ' τάξη:

- Τα παιδιά λύνουν σταυρόλεξα με λέξεις- κλειδιά, που έχουν προκύψει από το θέμα. Τα σταυρόλεξα μπορούν να τα φτιάξουν οι ίδιοι οι μαθητές.
- Φτιάχνουν κολλάζ με εικόνες με θέμα: «Οι αθλητές αγωνίζονται, τότε και σήμερα», «Οι θεατές», κ.ά.

- «Περιπλανιέμαι στο χώρο σε κάποιους ολυμπιακούς αγώνες ή σήμερα και διηγούμαι τις εντυπώσεις μου».Οι υποθέσεις-σκέψεις καταγράφονται
- Κατασκευάζουν στεφάνια από κλαδιά ελιάς για να στεφανώσουν τους νικητές των αγώνων , που θα διεξαχθούν στο στάδιο κατά την επίσκεψη.
- Μαθαίνουν να απαγγέλλουν ποιήματα και στίχους.
- Μπορούν να μαγειρέψουν ένα φαγητό ή ένα γλυκό των αρχαίων και να παρευρεθούν με τη φαντασία τους σε ένα συμπόσιο.

Ε' - ΣΤ' τάξη:

- Σε μια άσκηση συνειρμού λέει ένας μια λέξη και ταιριάζουν δίπλα άλλες αρχίζοντας ένα ταξίδι λέξεων , που σιγά σιγά οδηγεί αλλού, αλλά πάντα περιστρέφεται γύρω από το ίδιο θέμα. Αυτό μπορεί να εξελιχθεί και σε παράσταση παντομίμας, καθώς αποδίδουν τη λέξη με κίνηση.
- Ξεκινώντας από μία λέξη, προσθέτουν στίχους και γράφουν ένα ποίημα.
- Γράφουν σκέφτομαι και γράφω: «Γιατί θα πρέπει να αποτρέψω μια κλοπή στο μουσείο», «Πώς μπορώ να σταματήσω έναν αρχαιοκάπηλο» ή « Ένα άγαλμα διηγείται την ιστορία του».
- Ζωγραφίζουν κόμικς, φτιάχνοντας μια δική τους σελίδα, με δικό τους τίτλο.
- Ζωγραφίζουν σε δύο πλαίσια το τότε και το τώρα, αφού παρατηρήσουν τα ρούχα, τα σπίτια, τους δρόμους, το χτένισμα, κ. ά..
- Φτιάχνουν τη μακέτα ενός ναού.

Όλα αυτά που παράγονται καταγράφονται, μπαίνουν ετικέτες, χαρακτηρίζονται τα αντικείμενα, ομαδοποιούνται και παρουσιάζονται στο δικό μας μουσείο, μαζί με όλα αυτά που θα συγκεντρώσουμε από την επίσκεψη.

◆ Ιδιαίτερη σημασία θα δώσουμε στη συμπεριφορά των μαθητών. Θα τα προετοιμάσουμε ώστε να προσέχουν τον εαυτό τους και το χώρο, να μη δημιουργήσουν ζημιές , βρωμιές, να

μην αφήσουν σκουπίδια, να μη φωνάζουν, να μιλάνε χαμηλόφωνα, να μην τρέχουν, να συμμετέχουν και να παρακολουθούν (*Εργασία 1*)

Είναι επιδιωκόμενο οι μαθητές να μάθουν να σέβονται χώρους και αντικείμενα (μουσεία, φυσικούς αρχαιολογικούς χώρους, ένα αλσύλλιο, ένα δάσος, μια εκκλησία, ένα έργο τέχνης) γιατί προσφέρουν γνώση, ομορφαινουν και καλλιεργούν την ψυχή.

Ο χωρισμός σε ομάδες θα πρέπει να γίνει από την τάξη, είτε εφαρμόζοντας κάποιο χωρισμό, που είναι λειτουργικός, αποδοτικός και δοκιμασμένος από κάποια άλλη επίσκεψη, είτε φτιάχνοντας καινούριες ομάδες. Προϋπόθεση είναι να λάβουμε σοβαρά υπ' όψιν την ηλικία και την ωριμότητα των μαθητών κατά την οργάνωση αυτή. Έτσι θα μπορέσουμε να παρακινήσουμε αδιάφορους μαθητές να ενδιαφερθούν και να συμμετάσχουν καθώς θα είναι ενταγμένοι σε μια μικρή ομάδα, να αποκτήσουν υπευθυνότητα μέσα από αυτήν αλλά και σαν αυτόνομα άτομα, να συνεργαστούν ώστε να επιτύχουν ομαδικά καλύτερο αποτέλεσμα και να δραστηριοποιήσουν τις μεταγνωστικές τους ικανότητες.

Κατά την επίσκεψη

Η προσέγγιση πρέπει να οργανωθεί έτσι ώστε μέσα από την παρατήρηση, την αναζήτηση, τον διάλογο κι όχι μόνο την σείρα – ξενάγηση, δουλεύοντας τα παιδιά ατομικά ή ομαδικά, κατά περίπτωση, να επιτύχουμε τους στόχους που θέσαμε με ευχάριστο, πρωτότυπο, παραγωγικό τρόπο.

Θα ενδιαφερθούμε για:

✓ Την ασφάλεια των μαθητών. Μέλημά μας θα είναι η συγκέντρωση όλων των μαθητών, η καταμέτρησή τους σε όλες τους τις μετακινήσεις, η επισήμανση των κινδύνων, που πιθανόν υπάρχουν.

✓ Το χρονοδιάγραμμα των δραστηριοτήτων. Η συγκεκριμένη επίσκεψη απαιτεί πολύ χρόνο, γιατί προγραμματίζει επίσκεψη και στον εξωτερικό χώρο και στο μουσείο. Θα πρέπει να τηρήσουμε το χρονοδιάγραμμα, που

έχουμε σχεδιάσει και να κινηθούμε πάνω σ' αυτό. Αν όμως βλέπουμε ότι ξεφεύγουμε από αυτό, δεν πρέπει να συμπίεσουμε όλες τις προγραμματισμένες δραστηριότητες αλλά να τις αφήσουμε για κάποια άλλη φορά.

✓ Το υλικό, που έχει ετοιμαστεί και θα χρησιμοποιηθεί από τα παιδιά (φωτοτυπίες, φωτογραφίες, μουσικά όργανα, μπογιές) πρέπει να προνοήσουμε να τα έχουμε μαζί μας.

Το πρόγραμμα επίσκεψης έχει δύο μέρη. Προβλέπει περιήγηση, αναζήτηση, παρατήρηση, συζήτηση στον υπαίθριο χώρο και το μουσείο.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΑΛΤΗ

■ Οι ομάδες αναλαμβάνουν δράση. Βλέποντας, ακούγοντας, παρατηρώντας και συνεργαζόμενοι οι μαθητές, που τις αποτελούν, αξιοποιούν τα φυλλάδια που έχουν μοιραστεί (με πληροφορίες, ερωτήσεις, αναζητήσεις, παιχνίδια), προβληματίζονται και ανακοινώνουν τα αποτελέσματα. Όλα βιντεοσκοποούνται και «αποθανατίζονται» από τον φωτογράφο της τάξης.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ- ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ- ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Για να γνωρίσουν το χώρο ακολουθούν την πομπή της θυσίας κι έτσι περιηγούνται χώρο. Κάθε ομάδα αναγνωρίζει το ναό ή το κτίσμα που έχει υιοθετήσει και αναλαμβάνει να μας πληροφορήσει γι' αυτό.

ΑΠΑΓΓΕΛΙΑ -ΔΙΗΓΗΣΗ

Στον οπισθόδομο του ναού τα παιδιά απαγγέλλουν ποιήματα, διηγούνται ιστορίες από τους αγώνες και αναφέρονται στους ρήτορες, που κάθισαν σ' αυτά τα σκαλοπάτια εκατοντάδες χρόνια πριν.

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

A. Στη θέση της αφής της φλόγας οι ιέρειες ψάλλουν τον Ολυμπιακό ύμνο και την παραδίδουν στον λαμπαδηδρόμο.

B. Οι Ελλανοδικές με τον πορφυρό μανδύα με σοβαρό βάδισμα και πρόσωπο μπαίνουν από την κρύπτη στο στάδιο, παίρνουν τις θέσεις τους. Η ιέρεια της θεάς Δήμητρας

Χαμύνης βρίσκεται ήδη στη θέση της. Οι αθλητές παίρνουν θέση στην άφεση, για να βγει ο νικητής στο στάδιο. Στο ναό γίνεται η απονομή του κότινου.

Γίνεται ένα ολιγόλεπτο διάλειμμα πριν την ξενάγηση στο Μουσείο.

ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Α Στο μουσείο θα ξεκινήσουμε από τη μακέτα του χώρου ώστε να γίνει σύνδεση αυτών που είδαν οι μαθητές και να πάρουν μια ιδέα για το τι έβλεπε ο επισκέπτης, όταν πήγαινε στα χρόνια της ακμής στη Ολυμπία.

Α Με αινίγματα προσεγγίζουμε τα πρώτα εκθέματα του μουσείου, το ακρωτήριο του ναού της Ήρας, τα γοργόνεια, τις σπλεγγίδες (*Εργασία 3*)

Α Μοιράζουμε στις ομάδες κάρτες γλυπτών ή αντικειμένων και καθώς περνούν οι μαθητές από τις αίθουσες κάθε ομάδα εντοπίζει το δικό της και ο υπεύθυνος της αναφέρεται σε αυτό και ανακοινώνει ότι γνωρίζουν για αυτό από την προετοιμασία.

Α. Στέκονται μπροστά σ' ένα άγαλμα και προσπαθούν να αναπαραστήσουν την κίνηση, που ο γλύπτης κατάφερε να σκαλίσει σε ένα ψυχρό κομμάτι μάρμαρο ή να πλάσει με μια άμορφη μάζα πηλού ή να δημιουργήσει με το μέταλλο.

Β. Αναπαριστούν πώς καθάριζε το δέρμα του ο αθλητής με τις σπλεγγίδες;

Γ. Παρατηρώντας το άγαλμα της Νίκης του Παιωνίου λένε τι αίσθηση τους προκαλεί το άγαλμα και τι πιστεύουν ότι προκαλούσε στους επισκέπτες και στους αθλητές από κει ψηλά, που στεκόταν στα αρχαία χρόνια;

Δ. Οι μαθητές παρατηρούν το παραμορφωμένο χάλκινο κεφάλι. Τι σκέψεις πιστεύουν ότι περνούν απ' το μυαλό του;

Ε. Παρατηρούν την επιφάνεια του αγάλματος του Ερμή του Πραξιτέλη. Σαν τι μοιάζει; Αναφερόμαστε στην γλυπτική της εποχής; Γιατί αυτό το άγαλμα το έχουν σε ξεχωριστή αίθουσα;

♣ Οι μαθητές έχουν ένα πίνακα και πρέπει σε αυτόν να καταγράψουν, π. χ. τα αγάλματα και να τα κατατάξουν σε κατηγορίες ανάλογα με τα γνωρίσματά τους. Καθοδηγούνται από την πινακίδα κάθε αγάλματος (υλικό, εποχή κατασκευής, μέγεθος κ. ά.)(*Εργασία 4*)

♣ Οι μαθητές διαλέγουν ένα έκθεμα του μουσείου. Χωρίς να πουν το όνομά του, το περιγράφουν ή λένε μια ιστορία δική τους γι αυτό, και οι υπόλοιποι μαθητές προσπαθούν να μαντέψουν ποιο είναι.

⌘ Η επιλογή των εκθεμάτων, που θα δώσει έμφαση ο εκπαιδευτικός, οι εργασίες, που θα πραγματοποιήσουν οι μαθητές, η ορολογία, που θα χρησιμοποιήσει ο εκπαιδευτικός, εξαρτώνται πάλι από την ηλικία των παιδιών και την πνευματική τους ωριμότητα. Στις μικρές τάξεις προτείνεται να ασχοληθούν μόνο με τα γλυπτά του αειώματος (*εργασία 4*) και τα δύο μεγάλα αγάλματα (τη Νίκη του Παιωνίου και τον Ερμή του Πραξιτέλη)

⌘ Οι μαθητές βγαίνοντας στην αυλή του μουσείου, μπορούν να προτείνουν ποιες δραστηριότητες θα ήθελαν να πραγματοποιήσουν μετά την επιστροφή τους στο σχολείο.

Μετά την επιστροφή αξιοποιούμε τις εμπειρίες της επίσκεψης και γίνεται αυτοαξιολόγηση

⌘ Αξιολόγηση της συμπεριφοράς. Μπορούμε να δώσουμε ερωτηματολόγιο, το οποίο θα οδηγήσει το μαθητή στην αυτοαξιολόγηση, για τη συμμετοχή του, τη συμπεριφορά του, κ.ά.

⌘ Απόψεις για την επίσκεψη. Οι μαθητές μπορούν να εκφράσουν τις απόψεις τους για την επίσκεψη, την οργάνωσή της, τι τους άρεσε, τι θα ήθελαν την επόμενη φορά σε μια άλλη επίσκεψη, να σχολιάσουν τη συμπεριφορά και τη στάση του εκπαιδευτικού ώστε να αναπτύξουν έτσι την κριτική τους σκέψη και την αυτονομία.(*Εργασία 6*)

✚ Ζωγραφική ή κατασκευή πρωτότυπων έργων. Μπορούμε να φτιάξουμε:

- ✧ Ένα άγαλμα με σαπούνι
- ✧ Μια ασπίδα από ένα καπάκι παλιάς αλουμινένιας κατσαρόλας.
- ✧ Φτιάχνουν τη μακέτα ενός ναού.
- ✧ Κατασκευάζουν με πηλό και το χρωματίζουν κάτι που τα ενθουσίασε.

Όλο το υλικό που είχε συγκεντρωθεί και το νέο, που αγοράστηκε, οι φωτογραφίες, που τυπώθηκαν, το video, που δημιουργήθηκε, συζητάμε πως θα το αξιοποιήσουμε.

Α. Αφού επιλεγεί το υλικό μπορεί να αξιοποιηθεί και να παρουσιαστεί στην εφημερίδα της τάξης με άρθρα, φωτογραφίες, φανταστικές συνεντεύξεις από τα αγάλματα ή πραγματικές από σημερινούς επαγγελματίες (γλύπτης, αγγειοπλάστης, φύλακας μουσείου, καθαρίστρια, συντηρητής έργων τέχνης τους).

Β. Αν θέλουμε να αξιολογήσουμε το γνωστικό επίπεδο των μαθητών μας, μπορούμε να δώσει μία σειρά εργασιών με αντιστοιχίσεις, συνδυασμούς, σταυρόλεξα, συμπλήρωμα των κενών.

Γ. Κάποιες εικόνες αγαλμάτων τις φτιάχνουμε παζλ και τα παιδιά παίζουν μ' αυτές.

✚ Σύγκριση μουσειακών συλλογών με το ίδιο θέμα

Μέσα από όλη αυτή τη διαδικασία ο μαθητής:

A. Κατανοεί την αξία αυτών που είδε

B. Αντιλαμβάνεται ότι το παρελθόν δεν είναι ξεκομμένο από το σημερινό γίνεσθαι

Γ. Συνειδητοποιεί το χρόνο που πέρασε

Δ. Θαυμάζει τα δημιουργήματα των αρχαίων και αναγνωρίζει την αξία των δημιουργών

Ε. Ευαισθητοποιείται και προβληματίζεται για την προστασία και διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και

ΣΤ. Στους μαθητές πρέπει να παρέχουμε ποικιλία ερεθισμάτων γιατί δεν ξέρουμε ποιο είναι αυτό, που ξεκλειδώνει την πόρτα του μυαλού ή της ψυχής του μαθητή και ποια στιγμή

συντελείται αυτό. Προσπάθεια μας είναι να ανοίγουμε στο μαθητή καινούργιους δρόμους μάθησης, διευρύνοντας του ορίζοντα επικοινωνίας με το περιβάλλον ώστε να γίνει ο ίδιος φορέας και δημιουργός πολιτισμού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Άλκηστις, Μουσεία και Σχολεία, Δεινόσαυροι και αγγεία, Ελληνικά Γράμματα
Βρεττός Γ. – Καψάλης Α., Αναλυτικό. Σχεδιασμός, αξιολόγηση, αναμόρφωση. Αθήνα, 1997
Γ. Δάλκος, Σχολείο και Μουσείο , Καστανιάτη
Κουτσελίνη Μ. – Θεοφιλίδης Χ. , Διερεύνηση και συνεργασία για μια αποτελεσματική
διδασκαλία. Αθήνα, 1997
Ματσαγούρας Η. , Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, Γρηγόρη

1. Στην επίσκεψη πρέπει:

ΝΑΙ ΟΧΙ

Να προσέχω στο δρόμο

Να παρακολουθώ το δάσκαλο ή τον ξεναγό

Να μη μιλάω χωρίς λόγο

Να κινούμαι με τάξη, να παρατηρώ

Να συμμετέχω με ενδιαφέρον

Να κάνω ερωτήσεις ήρεμα

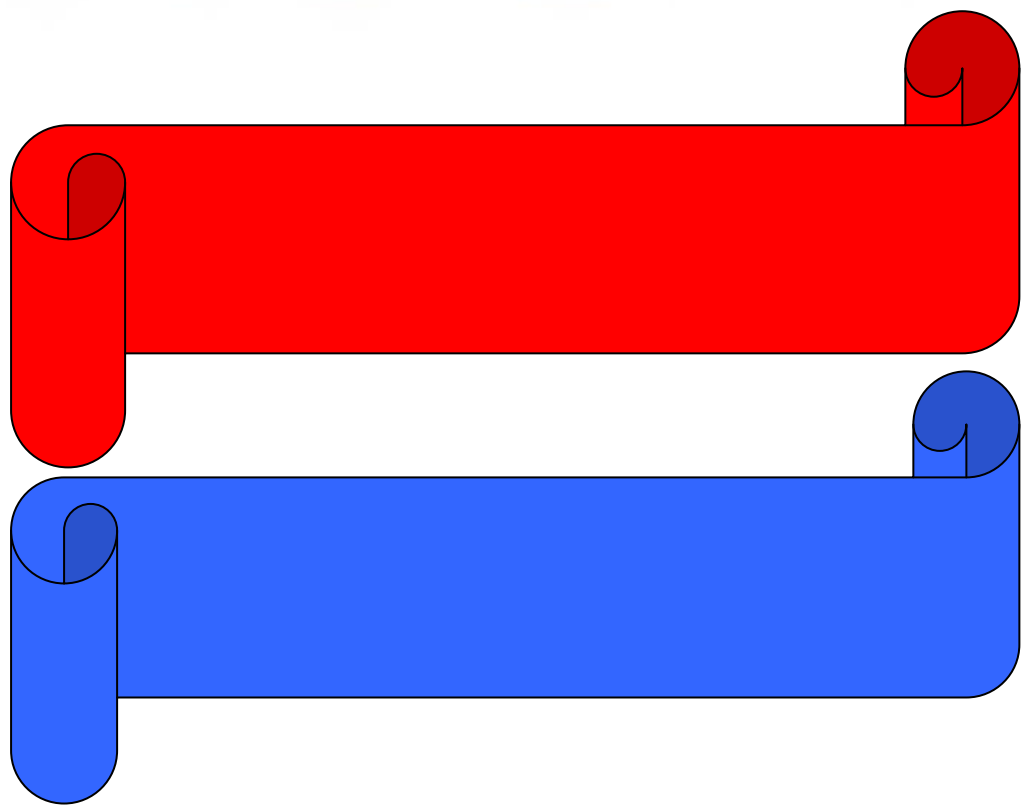
Να μην αγγίζω τίποτα

Να μην ενδιαφέρομαι για το τι κάνουν οι άλλοι

Να είμαι υπεύθυνος\η για τον εαυτό μου

Κόβω τα γράμματα ,ξεχωρίζω κεφαλαία από μικρά και τα κολλάω μέσα στον πάπυρο ,σηματίζοντας το όνομα του χώρου, που θα επισκεφθούμε:

3. ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

*Σαν πιάτο μοιάζω
πολύχρωμο είμαι
ψηλά έστεκα
στολίδι ναού.
Ποιο είμαι;*

*Στη μάχη
τρομερό φόβητρο
των εχθρών στέκεις
και φύλαξη
στον πολεμιστή
παρέχεις.
Με βρήκες;*

*Λάσπη καθάριζα
και άμμο μαζί
από καλογυμνασμένα κορμιά
αθλητών.
Στέκομαι τώρα
άσκοπα εδώ
θέαμα στα μάτια των
επισκεπτών.
Πού είμαι;*

ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΖΩΓΡΑΦΙΣΕΙΣ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΚΟΥΤΑΚΙΑ Ο,ΤΙ ΒΡΗΚΕΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ;

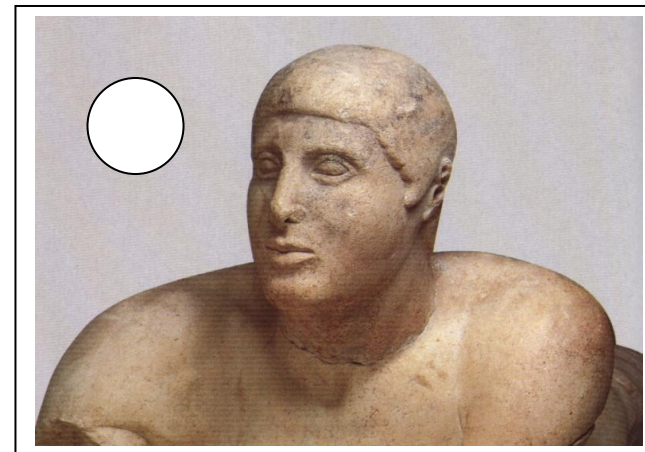
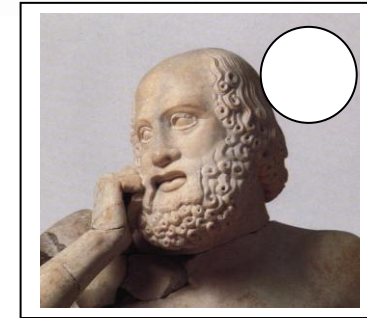
4. *Να βρεις τα παρακάτω αγάλματα στο μουσείο και να γράψεις, διαβάζοντας τις πινακίδες, τα χαρακτηριστικά τους, συμπληρώνοντας ένα Χ στο ανάλογο τετραγωνάκι.*

ΑΓΑΛΜΑΤΑ	ΟΛΟΣΩΜΑ	ΚΕΦΑΛΙΑ	ΧΑΛΚΙΝΑ	ΠΗΛΙΝΑ	ΜΑΡΜΑΡΙΝΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥ- ΑΣΤΗΣ
Η Νίκη του Παιωνίου						
Ο Ερμής του Πραξιτέλη						
Ο Δίας με το Γανυμήδη						
Αθλητής δρομέας (ειδώλιο)						
Ταύρος						

5. Το ανατολικό αέτωμα του ναού του Δία αναπαριστά τη σκηνή πριν την αρματοδρομία του Οινόμαου με τον Πέλοπα. Μπορείς να ανακαλύψεις ποια είναι η θέση των γλυπτών του αετώματος και ποια τα ονόματα ,που αντιστοιχούν στα γράμματα και τους αριθμούς;

Μ:.....
1:.....
2:.....
α:.....
β:.....

Υπογραμμίζω το σωστό:

«τόπος και ενδυαίτημα των Μουσών»

A. Τι είναι μουσείο; χώρος έκθεσης έργων τέχνης ή αντικειμένων
Χώρος που ακούγεται μουσική

B. Τι νομίζεις ότι προσφέρει ένα Αρχαιολογικό μουσείο;

- Συντηρεί έργα τέχνης
- Αναπτύσσει την καλαισθησία
- Μας γνωρίζει το ιστορικό παρελθόν
- Χρησιμοποιεί τα έργα σαν αφετηρία νέων δημιουργιών

*«Μην πάρεις πέτρα από ναού
χαλάσματα, διαβάτη
αν ξαναχτίσουν το ναό
θα λείψει ένα κομμάτι», λέει ο ποιητής*

Γ. Τι πιστεύεις ότι σημαίνει αυτό το τετράστιχο;

- **Καταστρέφουμε ότι βρούμε**
- **Δεν αγγίζουμε τίποτα και προσέχουμε**
- **Δεν έγινε και τίποτα ,αν σπάσει κάτι στο Μουσείο**

Δ. Πώς ένιωσες ,που είδες από κοντά αντικείμενα ,που δημιουργήθηκαν περίπου 2500 χρόνια πριν από σένα;

- **Ε! δεν έγινε και τίποτα**
- **Δέος , γιατί υπήρχε κάτι τόσων χρόνων και το βλέπω εγώ σήμερα**
- **Με χαρά και ενδιαφέρον παρατήρησα διάφορα αντικείμενα**
- **.....**

